

Ego Mmetụta Ahụike: Atụmatụọrụ Agaghị Ewe Nnukwu Ego, Maka Ikwelite Ahụike Mmadu N'Uwa Niile

N'oge di ugbuga, ihe na-eme ka mmetuta [ogwu ohuru] na-aga bu naani uru ahia a ga-erite mgbe adighi anya. Mgbe e kpuchitere [ogwu ohuru] site n'asompi ahia, oke onuahia e ji achokari uru nke aghaghị idi na-egbochi otutu mmadu no n'awa -tinyere otutu si na mba ndi bara ogaranya - izu ya. Maka ihi sistem mmelitemmuo ndi di etu a, (1) ndi mmadu nata ahuhu ma na-anwu onwu ekwesighi na (2) nchocha na-eche ihu n'ogwu ndi ahụ ndi tinyere ego ha na-esite na ha enwetakaricha ego, karija na ndi ahụ ga-eme ka e nwekarisija nkawanyemma n'ahụike mmadu.

Anyi puru ime nnoo nkeoma karija – mana e nwekwara ufodu nsogbu ndi tara nnukwu akpu kwesiri ndozi. Olee ka anyi si ahụ na a gara n'ihu inwe ihe mmetuta ohuru ma onuahia dalata ala? Kedukwa ka anyi si enye agbamume ndi na-etinye ego ha tinye aka n'oru ndi ahụ ga-akwalite ahuihe, karija na naani ndi ahụ ga-eme ka e nweta uru ahia? ogbugbo nsogbu ndi a puru igbado ukwu na sistem enwemihe kembauwa, mana o ghaghị ileba anya karija na mkpa ahuihe nke ndi ogbenye.

Ego Mmetuta Ahụike (EMA) maobu HIF na Bekee bu ogbugbo na-elebara nsogbu ndi a niile anya.

Ebe o bu gooment na-enye ego, HIF ga-enye ndionwee ohere nhoru nke iwepu aka n'itinye onuahia nke onye o bu naani ya iji gbanwere nriteuru gbadoro ukwu na mmetuta maka [ahuike ozuruwa] ogwu ohuru ha ga-enwe. Site n'idebanye ogwu e ji onwunwe ya, ulommeputa ga-ekweta ire ya gburugburu uwa n'onwego e jiri meputa ya. N'iji gbanwere ya, ulommeputa ga-anata, n'oge a kara aka, akwumugwo gbadoro ukwu n'etu e siri nabataruo mmetuta ahụ nwere n'ahuike kembauwa. Nkwekoru a ga-abu maka onye o masiri, o ghaghikwa ebelata ikike onwunwe.

HIF ga-ekesasi nnukwute okpurukpu ego – anyi na-ama mmuma ego di opekata mpe ijeri \$6 a ga-ekesasi kwa afu. A ga-ekewasi ego a site n'oke mmetuta ahuike a nwalere maka ogwu nke obula ha n'afu obula. Nke bu na ndiulommeputa ga-aso mpi inweta oke n'ego ahụ site n'imeputa na ikesasi ogwu ohuru iji nweta mmetuta ahuike kachasi nke a puru inwe n'awa dum. HIF ga-eme [nnwale mmetuta ahuike] kwa afu maka ogwu obula e debatara.

HIF nwere ihe puru ime ka o buru ewumewu na-abara onye obula uru: ndionwee, ndi ogaranya na ndi ogbenye n'otu n'otu, tinyere ndi nlekota ha: [kompani kendi nruputaogwu] na ndi nwe ha; na ohaizugbe.

Etu Ego Mmetuta Ahụike si aru oru maka ndiorja

HIF na-amubawanye agbamume ndi o na-enye n'itinye ego na mmetuta ogwu ndi nwere nnukwu mmetuta nke ahuike. O na-eche ihu n'orunchocha ogwu ndi puru imekarisi mma. O pukwara

nkweghachi maka mmeputa ngwaahia ndi oheru, na ichoputa uru oheru maka ngwaahia ndi dibu adi, nke sistem onwunwe naani apughi ikpalite n'ihu ezughioke nke mkpuchite sitere na n'omi. Ndioria dum, ogaranya na ogbenye, ga-erite uru site n'icheghari ihe kominpi kendinruputaogwu na-ebute uzọ na mgbanwe na eremahia ihu ka o buru mmetuta ahuike.

Ogwu oheru obula na uru oheru ndi ogwu dibu adi bara ndi e debara maka inye nkweghachi n'ihu mmetuta ha nwere n'ahuike ga-adi ebe obula n'[onwego kendinokè] site na mmalite. Otutu ndioria - nke ka nke na mba ndi dara ogbenye, ma mubawanyekariakwa na ndi nke bara ogaranya - apughi inweta agwomoria kachasi mma n'ihu na o di okeonu. O bunaa ma e mezuru mkpuchite maka adighi ama oghom, ufodu mgbe ka ndioria anaghi enweta ogwu n'ihu na omemkpuchite maka adighi ama oghom ha na-ewe ya na ha di okeonu ikwuchigha ego e jiri zuo ha. HIF na-egboro ogwu ndi e debara aha ha nsogbu a kpomkwem naani site n'ibelata onuahia ha ruo n'onwego kendinokè.

Etu Ego Mmetuta Ahuike si aru oru maka Kominpi Kendinruputaogwu.

Otutu atumaturo maka imubawanye ohere inweta ogwu ga-ebelata uruahia kominpi kendinruputaogwu na-enweta wee si etu ahui belata enwemike ha ikwu ugwo maka ime oruchocha. HIF, etu o di, na-ahapu nhoru dibu ndi ndiulonruputaogwu nwegasiri na-ebitughi ha aka. Naani ihe o mere bu inye ha ohere inwetakwu uru site n'imeputa ogwu oheru ndi nwere mmetuta di ukwu na-agaghi enye uru maobu nye uru di ala n'okpuru onuahia nke onye o bu naani ya. A na-ere ogwu ndi e debara di etu a n'onwego e jiri meputa ha, a gaghi amanye ndiulonruputa ichedo atumatuiwu nke ina umuogbenye oke onuahia, a gaghiakwa akwagide ha inye onyinye amara. Site n'ogwu ndi HIF debara aha ha, ha puru kariya nke ahui, "ime ofuma site n'ime nkeoma": iwetara ndioria ezigbote uru n'uzo puru ime ka e nwee uruahia. A ga-agba ndinchocha sayensi ulonruputa ndi a nwere ume ka ha chee ihu n'ilebara oria ndi kachasi mkpa anya, o bugbi naani na ndi ahui puru ikwado onuahia ndi di elu.

Etu Ego Mmetuta Ahuike si aru oru maka Ohaizugbe

HIF ga-enwetakari nkwado nke ndi gooment, bu ndi na-enweta nkwado n'utuisi ndi ha na-anakota. Ohaizugbe chorọ uru maka ego ha, HIF nakwanu eme ka e nwee nke ahui kpomkwem. Maka ihi na HIF bu uzọ ka mma isi akpalite obi anumoku [oruchocha kenruputa na meweputaogwu] anyi niile chorọ, ego dum e mefuru n'ogwu ekwesighi imuba. Etu o di, ha mubaa, ihe kpatara ya bu na e weputala ogwu oheru ndi na-agaraghi adibu ma a si na e nweghi HIF. E mebere usorooru HIF ihu na n'oge obula ohaizugbe nwetara uru n'ego ha n'udi na ngwaahia obula HIF debara aha ya ga-enwe onwego kara di ala maka mmetuta ahuike a kporo aha kariya ngwaahia ndi HIF amaghi maka ha. Ohaizugbe nwekwara ike irite uru site na mbelata oghom nke ndaputaoria na nsogbu ahuike ndi ozo nwere ike igafe agbata mba di icheiche.

Uzo isi aga n'ihu

Maka HIF ibu ihe bjara na mmezu, o di mkpa ka e site n'akuku obula tulee, maa aka, yochaa ma nabata atumaturo anyi. Anyi emeela mmalite site n'ime ka e nwee HIF - mana anyi chorọ enyemaka sitere n'aka otutu ndi o gbasara - kominpi ndi na-eweputa mgbanwe oheru, gooment, [kominpi ndimkpuchite maka a dighi ama oghom], ndiokammuta n'oria ndaputa, NGOs, ndiokaiwu, ndioghaziakunauba, ndi dibia, na otutu ndi ozokwa - ka ha were echiche ndi a tputara ebe a maka iwegote na inye atumaturo anyi ikike.

N'ihia ya, anyi na-agba gi ume ka i kpọturu anyi na [www.incentivesforglobalhealth.org] ma e nwee okwu maobu echiche i nwere maka atumaturu a.

O dikwa mkpa na gooment – site na nkwado ndi ala ha na na mgbakotaaka nke ha na ulonruputaogwu – bido nkwaadebe ha di ikwado HIF, ozigbo ha nwere afojuju n'uru ndi di n'atumaturu a. Anyi kwenyere na uzọ di mma isi eso ya bu ikwe nkwa idi na-akwako HIF n'uzo gbasara ego ma otutu mba ndi ozo meekwa etu ahụ.

Ego Mmetuta Ahuika bu uzọ di mma, onugo ya dikwa mma ikwalite anumokunobi ime nchocha na mweputa ogwu ndi na-azo ndu. O ga-eme ka ogwu ndi e mere ka ha kakwuo mma di maka mmadu niile n'onuahia onye obula na-ere etu o siri choo, n'ebe o no n'otu oge ahụ na-enye ohere maka ikwughachi ndi cheputara mgbanwe e nwere.

“E nwere mmehie asaa n'ua: akunaaba na-enweghi oru, Mporindu na-enweghi akonauche, Mmuta na-enweghi agwa, Azumahia na-enweghi mmanajo, Sayensi na-enweghi omaiko, Ofufe na-enweghi aja na Ndorondoro ochichi na-enweghi ukuru.” Ghandhi.